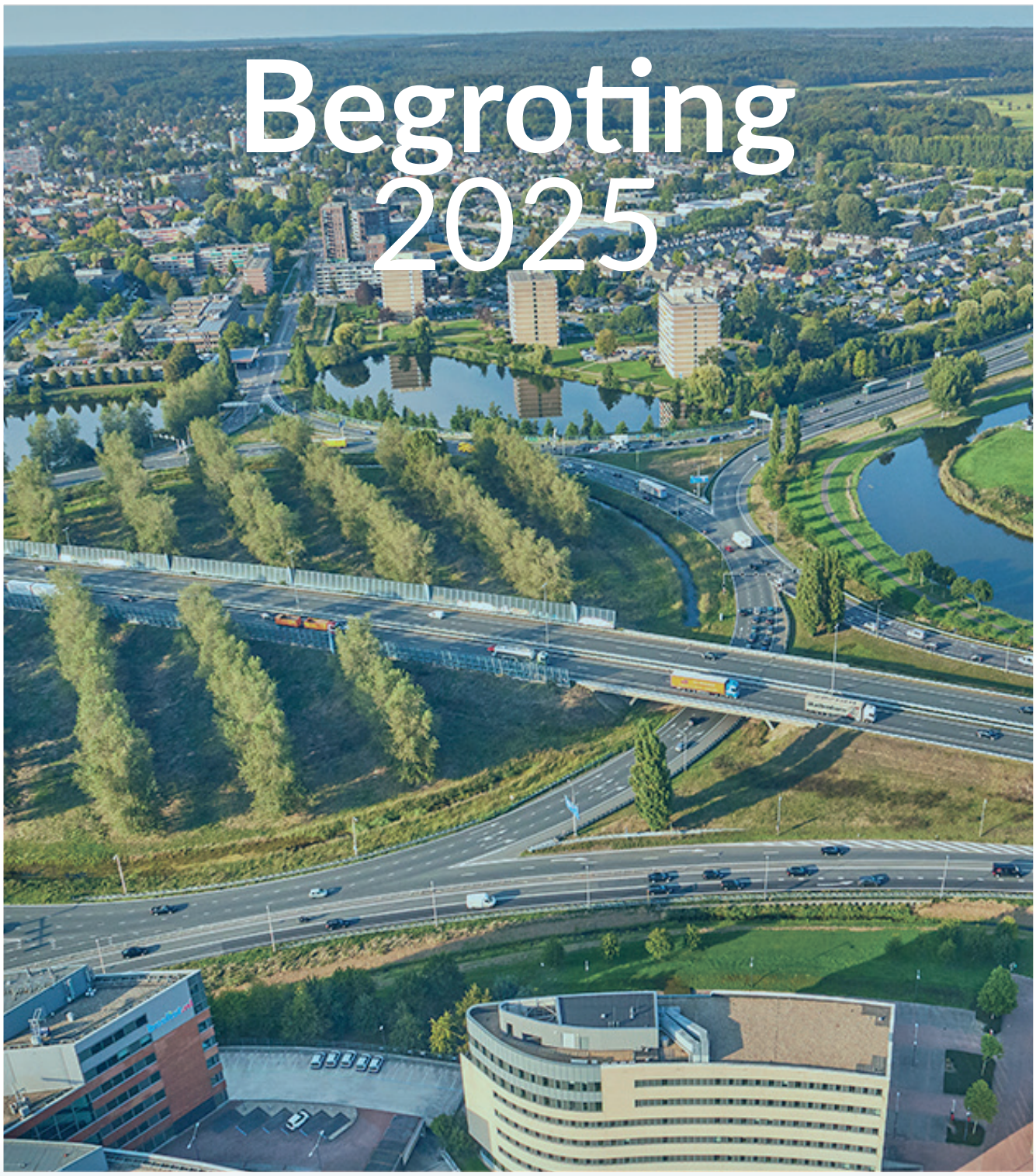
Bijlage bij meerjarenplan
2025 - 2028

Begroting 2025



Omgevingsdienst
Regio Arnhem

INLEIDING

Deze begroting wordt gepresenteerd als bijlage bij het meerjarenplan van ODRA.

In 2023 is ODRA gestart met het opstellen van dit plan. Het proces voor het opstellen van begroting liep hieraan parallel. In hoofdstuk 7 van het meerjarenplan zijn dan ook de uitgangspunten van het financieel beleid opgenomen. De focuspunten en activiteiten voor de komende jaren zijn vertaald in deze begroting.

In december 2023 is, op basis van een concept van het meerjarenplan, de kadernota 2025 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Dié kaders vormen de uitgangspunten voor deze begroting en meerjarenraming, te samen met het meerjarenplan én de conceptwerkplannen voor 2025. Deze zijn met de partners opgesteld in de maanden januari en februari 2024 en gebaseerd/geëxtrapoleerd op de werkplannen 2024.

Deze begrotingsbijlage is beleidsarm. Bij de toelichtingen op de tabellen worden met name de uitgangspunten toegelicht waarop de begroting is gebaseerd. Die bestaan vooral uit de kaders en normen die door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld (mede in de kadernota) en gebaseerd op de geldende CAO, verplichtingen, indexeringen en trendontwikkelingen vanuit de realisatie(s) van afgelopen jaar 2023.

INHOUDSOPGAVE

03 Inleiding

04 1. Uitgangspunten voor de programma-begroting 2025

09 2. Financieel beleid en kaderstelling

012 3. Begroting 2025

017 4. Meerjarenbegroting 2026-2028

019 5. Geprognosticeerde balans en financiële positie

023 6. Risico's voor de begroting 2025

025 7. Ondertekening

BIJLAGEN

026 Bijlage 1
Overzicht producten

027 Bijlage 2
Overzicht diensten

028 Bijlage 3
Overzicht bijdragen klanten

1

UITGANGSPUNTEN VOOR DE PROGRAMMA-BEGROTING 2025



1.1 PDC - 2024 / 2025

In september 2023 heeft het bestuur de PDC voor 2024 vastgesteld. Voor 2025 is een aantal modificaties aangebracht, op basis van nieuwe inzichten vanuit de omgevingswet en nieuwe vraag aan diensten. Tevens zijn een beperkt aantal wijzigingen in de servicecategorie gemaakt. Services zijn omgezet van 'product' naar 'dienst' vanwege de ervaringen van 2023. Er is gebleken dat de tijdsbesteding aan een product te gevarieerd is afhankelijk van de aard van de zaak of partner. Klachtenafhandeling is de belangrijkste aanpassing.
Kengetallen zijn niet aangepast.

1.2 Taakvelden en programma's

Binnen het Gelders Stelsel is de afspraak gemaakt dat onze werkzaamheden worden gecategoriseerd in taakvelden en programma's. De taakvelden (milieu, bouw en algemeen) die we voorheen hanteerden hebben we in lijn gebracht met de taakvelden die vanuit het IBP (Inter Bestuurlijk Programma) worden gehanteerd ten behoeve van de robuustheidsmeting. Het gaat om 'basistaken milieu', 'milieu gerelateerde (plus)taken' en plustaken; over het algemeen 'bouw'.

Er zijn vijf programma's: vergunningverlening, toezicht en handhaving, advies, stelseltaken, en projecten.

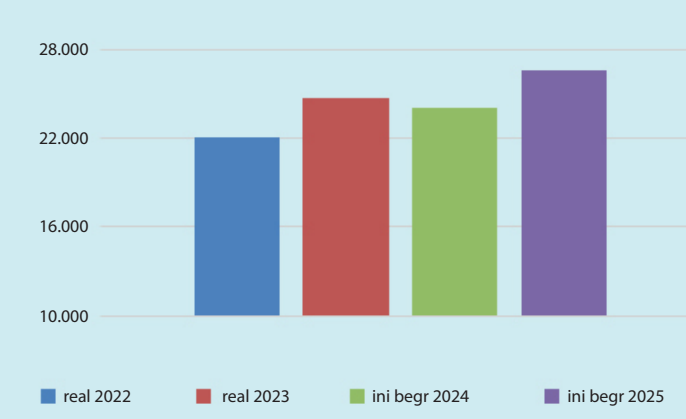
1.3 Financieringsstructuur

Sinds 2018 werken we vanuit de afspraken over 'beheerste output-financiering'. Deze methodiek houdt in dat we werken met een mix van financieringen. Per productcategorie geldt een ander regime:

- Provinciale programma's worden afgerekend op basis van nacalculatie van de gewerkte uren.
- De werkprogramma's voor partners en collega OD's in Gelderland: afgenomen 'producten' worden afgerekend met een vaste prijs, de 'diensten' met nacalculatie op uren en de gezamenlijke diensten met een vaste prijs voor het geheel.
- De diensten aan derden is geheel op nacalculatie basis van de bestede uren.
- Materiele kosten (out of pocket) worden veelal 1 op 1 doorbelast zonder toeslag.

In onderstaande 'kern-tabel' is het kader vanuit de productcategorieën (PDC) weergegeven.

De cijfers in de begroting 2025 zijn bepaald door extrapolatie van de diensten in de werkpakketten 2024 (vastgesteld in november 2023), met op de achtergrond geformuleerde trends (zie meerjarenplan), voor zover kwantificeerbaar.
ODRA is de afgelopen jaren in omzet gegroeid. Dit komt voort uit een groter structureel takenpakket vanuit de partners en, met name vanaf 2023, door de uitvoering van grote projecten. Vanaf 2023 zijn de tarieven geïndexeerd op de (historisch gezien) hoge inflatie.



Tabel 2: Omzetontwikkeling vanaf 2022

Toelichting grafiek omzetontwikkeling

- De begroting 2024 is lager dan 2023 en 2025. Dit heeft te maken met de projecten (bv WNB, SPUK IBP) die in 2023 zijn uitgevoerd.
- Voor 2024 is de verwachting dat de omzet hoger wordt door nieuwe projecten, aanvullend gefinancierd door ministerie en derden.

Raming 2025 op hoofdlijnen x € 1.000	**aantallen**	**realisatie 2023**		**aantallen**	**ini begroting 2024 in €**		**aantallen**	**capaciteit (uren)**	**begroting 2025 in €**	
Baten										
Producten (obv aantallen)	13.246	8.095	33%	11.278	8.702	36%	8.957	*80.110*	8.331	31%
Diensten (obv uren)	146.056	13.838	56%	130.068	12.877	53%		*150.015*	15.602	58%
Gezamenlijke diensten		1.644	7%		2.172	9%		*24.283*	2.463	9%
Materiële kosten		1.009	4%		332	1%			333	1%
Vrijval balansposten		126							pm	
Totaal baten		**24.712**			**24.083**			***254.408***	**26.729**	
Lasten	aantal fte			aantal fte	x € 1.000		aantal fte		x € 1.000	
Lasten programma's	179,1	18.156	74%	169,7	18.028	75%	182,8		19.710	74%
Lasten overhead	42,0	6.412	26%	35,3	6.054	25%	39,1		7.019	26%
Totaal lasten	**221,1**	**24.568**		**204,9**	**24.083**		**221,9**		**26.729**	
gemid. kengetal producten	6,4			7,7			8,9			
tarief per uur	€ 95,00			€ 99,00	tov 2023	4,2%	€ 104,00	tov 2024	5,1%	
Saldo		**144**			**0**				**0**	

Tabel 1: Kerncijfers productie

Tariefopbouw in euro	realisatie 2023	begroting 2024	begroting 2025	benchmark
Personeelskosten direct	€ 69	€ 73	€ 76	€ 68
Personeelskosten indirect	€ 17	€ 16	€ 17	€ 21
Materieel				
- huisvesting & facilitair	€ 3	€ 4	€ 3	€ 9
- ict	€ 4	€ 3	€ 4	€ 5
- overige kosten	€ 2	€ 3	€ 4	€ 5
Overhead	€ 9	€ 10	€ 11	€ 19
Beleidsruimte *)	€ 0			-€ 4
Totaal	**€ 95**	**€ 99**	**€ 104**	**€ 104**
- stijging tov voorgaand jaar		4,2%	5,1%	
Aantal productieve uren	1.412	1.400	1.358	1.358

Tabel 3: Tarief opbouw in relatie tot benchmark

1.4 Benchmark; tarief opbouw en andere uitgangspunten

We benchmarken onszelf met onder meer de 'handleiding overheidstarieven'. Met name waar het gaat over het tarief, de overhead en over het aantal productieve uren per fte.

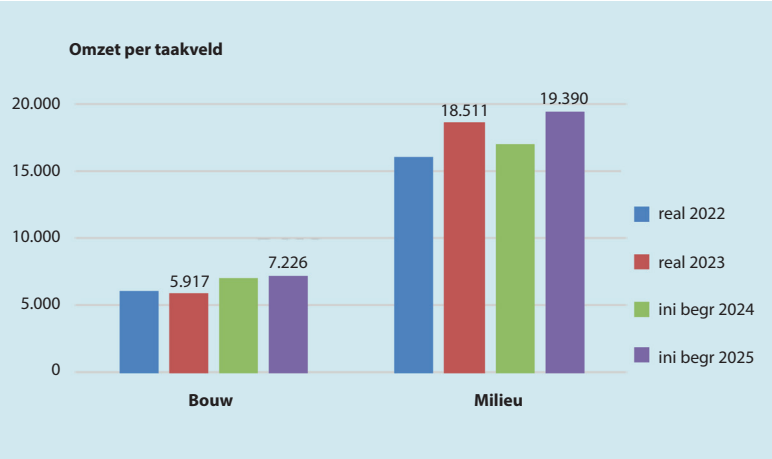
In 2023 is er een trendbreuk in de norm hiervoor. Vanuit de CAO-SGO is het aantal (bovenwettelijke) verlofdagen voor onze medewerkers toegenomen. In 2023 en 2024 gaat het om gemiddeld 5 dagen extra per persoon. De productiviteitsnorm zakt daardoor van gemiddeld 1.400 uur per fte naar 1.358 uur.

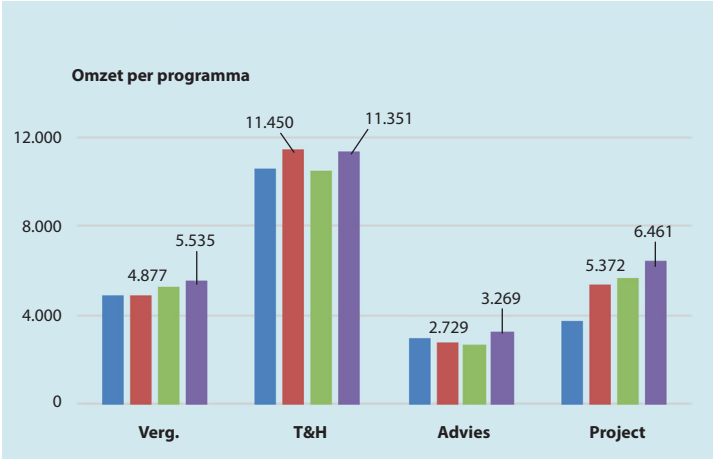
Vanuit de benchmark zien we dat het tarief van ODRA gelijk is aan het landelijke beeld van overheidsorganisaties. In vergelijking met andere omgevingsdiensten zit het tarief van ODRA in de onderste regionen. Een belangrijk verschil is dat we onze overhead hebben kunnen verlagen naar circa 26%. Het aandeel loonkosten in het tarief is bij ODRA hoger dan in de benchmark; dit is te verklaren doordat we relatief veel hoger ingeschaalde werknemers hebben dan veel uitvoeringsdiensten in de benchmark. De 'beleidsruimte' in de benchmark is de vrije ruimte die organisaties voor specifieke projecten inzetten. Wij categoriseren deze binnen de personeelskosten.

1.5 Trends per taakveld en programma en aantallen producten & diensten

In de tabellen 4 en 5 is de omzetontwikkeling van de afzonderlijke taakvelden en programma's weergegeven. In de grafieken is de omzet (x € 1.000) van respectievelijk 2023 en begroting 2025 aangegeven.

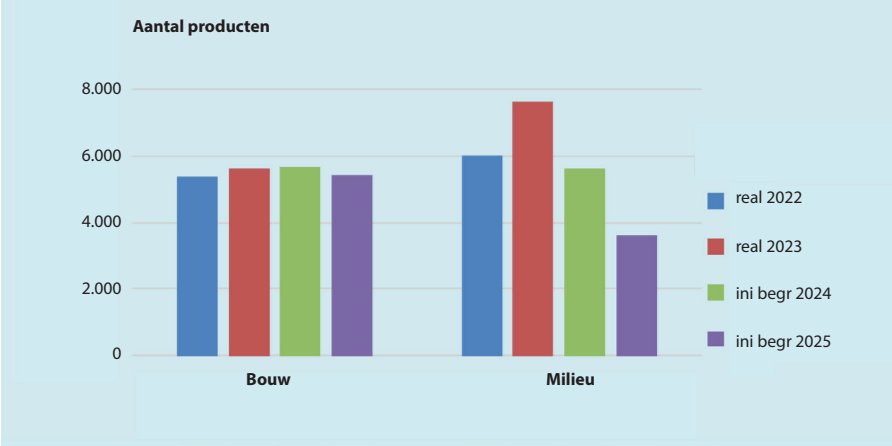
- De omzet neemt toe in beide taakvelden (bouw en milieu). Ten opzichte van de realisatie 2023 stijgt de omzet uit de bouw met 1,3 miljoen (22%). Dit is voor de helft toe te schrijven aan het prijseffect, de andere helft betreft een verwachte toename in het aantal Briks-vergunningen.
- In het taakveld milieu neemt de omzet met 5% toe ten opzichte van 2023. Uit grafiek 5 blijkt dat we een afname verwachten bij toezicht en handhaving; er zijn vooralsnog minder controles (wnb), klachten en handhavingsbesluiten geraamd.
- In 2023 zijn er veel projecten uitgevoerd. We verwachten dat deze trend zich doorzet. Er is een stelpost opgenomen in de begroting voor mogelijke projecten van derden.
- In de PDC 2025 wordt een aanpassing gedaan met betrekking tot de service categorisering. We evalueren elk jaar of een activiteit voldoende stabiliteit heeft om deze als product met vaste prijs aan te bieden. Het moet dan voor alle klanten en alle zaken voldoende representatief en vergelijkbaar zijn. Hiermee word het risico van een onnauwkeurig kengetal (en dus onjuiste kostendoorbelasting) gemitigeerd.

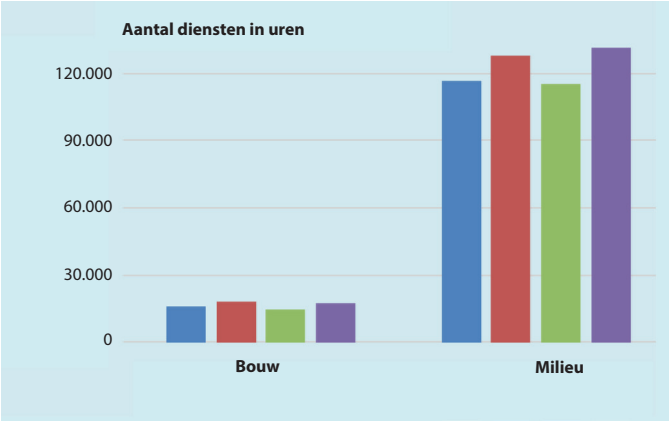




Tabel 4 en 5: Omzet per taakveld en programma

Omgevingsdienst Regio Arnhem





Tabel 6 en 7: Ontwikkeling aantal producten en diensten

- De daling van het aantal producten in tabel 6 betreft de omzetting van klachtafhandeling van product naar dienst. Hier is gebleken dat enkele bedrijven/casus vele klachten veroorzaken die een specifieke aanpak vergen. Het afrekenen via een vaste prijs is dan niet reëel. Om dit te voorkomen wordt de klachtafhandeling voortaan afgerekend op reële urenbasis.

1.6 Projecten en programma's en gezamenlijke diensten

In deze paragraaf is het merenjarenplan gespecificeerd voor het aandeel projecten, programma's en innovatieactiviteiten. Voor de inhoudelijke toelichting op de voorgenomen bestedingen, wordt naar het meerjarenplan verwezen. Vanuit het IBP (Interbestuurlijk programma) is een criterium gesteld voor de innovatieomzet van een omgevingsdienst. Deze betreft 1% van de omzet.

Innovatie/projecten-agenda x € 1.000	**Ini begr. 2025**
Programma Omgevingswet	
Energie	120
Stimuleren circulaire economie	150
Verminderen Nox en fijnstof	100
Tegengaan ZZS	30
Robotisering intakeproces	50
Nader te bepalen / vrij budget innovatie	
Totaal	**450**
Percentage omzet	*1,7%*
Omzet	26.729

Tabel 8: Innovatie agenda

Toelichting grafiek innovatie budget

- Ten behoeve van de begroting 2025 zijn de bestaande project-budgetten samengevoegd en opnieuw gealloceerd.
- Het budget voor de omgevingswet valt vrij, evenals voor de GUOV. De vaste kosten hiervoor zijn onderdeel van de gezamenlijke dienst 'beheer zones en kaarten' (zie tabel 9).

Omschrijving gezamenlijke dienst x € 1.000	Thema	realisatie 2023	ini begr. 2024	begroting 2025
Piketdienst		87	115	117
Strafrecht		217	248	260
Data- en ketengedreven services		721	693	731
Klantadvisering	milieu	12	30	42
Klantadvisering	bouw	504	413	434
Gezamenlijke dienst voor algemeen deel van de projecten	GUOV	29	25	
Advies uitvoeringsbeleid		137	204	429
Subtotaal reguliere gezamenlijke diensten		1.706	1.727	2.013
Programma Duurzaamheid:	Energie	173	149	
	Circulariteit	81	50	
Programma Omgevingswet:	Omgevingswet	251	139	
Gezamenlijke dienst innovatiebudget		95	108	450
Subtotaal gezamenlijke programma's en projecten		600	444	450
Totaal gezamenlijke diensten		**2.306**	**2.172**	**2.463**

Tabel 9: Overzicht gezamenlijke diensten

De gezamenlijke diensten worden met een vaste prijs opgenomen in de werkprogramma's. Dat geschiedt op basis van de vastgestelde verdeelsleutel, bestaande uit 40% stemverhouding en 60% inwoneraantal. Voor 2025 is deze verdeelsleutel herijkt; vanwege de groei in de bijdrage van Doesburg, Overbetuwe en de Provincie is de verhouding aangepast. De gezamenlijke diensten worden ondergebracht in de betreffende programma's conform onderstaande tabel.

Toelichting gez. diensten

- De stijging van het budget is voornamelijk een prijseffect.
- Uitzondering is het advies uitvoeringsbeleid; Dit is een intensivering t.o.v 2024. Dit is apart toegelicht in het meerjarenplan.

2

UITWERKING FINANCIEEL BELEID EN KADERSTELLING



In het meerjarenplan is in hoofdstuk 7 het meerjarig financieel beleid (op hoofdlijnen) beschreven. Voor de begroting is concreet het volgende van belang:

2.1 Outputfinanciering: Hybride vorm - provinciale programma's

In 2020 is het systeem van 'beheerste' outputfinanciering ingevoerd. Deze vorm van financiering geldt alleen voor de werkpakketten van partners en omgevingsdiensten. Voor diensten in provinciale programma's (complexe handhaving en aandachts-bedrijven) geldt dat deze worden afgerekend via een input-methode, namelijk op basis van gerealiseerde uren (circa één vijfde van de omzet).

Deze hybride vorm van financiering brengt inefficiënties met zich mee qua administratieve inrichting, tarifering en verantwoording naar de klanten. Vanuit het IBP-programma wordt nagedacht over een vorm van normfinanciering. Wanneer het kan worden geïmplementeerd is nog onduidelijk en dus nog niet meegenomen in deze begroting.

In de bedrijfsvoering wordt het hanteren van een uniform tarief steeds lastiger. Er zijn tal van projecten die al op andere basis worden gefinancierd. Ook procesinnovaties, waarbij een deel van het werk door procesondersteuners wordt gedaan, maakt dat uniforme tarieven op termijn niet houdbaar zijn. Waar mogelijk gaat ODRA op beperkte schaal met tariefdifferentiatie aan de slag.

2.2 Besparingsdoelstellingen

In december 2023 hebben de partners gevraagd om scenario's uit te werken voor eventuele besparingen in de begroting, met als achtergrond de verontrustende scenario's voor de gemeenten in kader van de herstructurering van het gemeentefonds in 2026.

ODRA heeft op korte termijn, dus voor de begroting 2025, beperkt mogelijkheden. Veel van de kosten zijn vaste kosten (huisvesting, ict), en het merendeel van personeelskosten is gebaseerd op de CAO en ontwikkelingen daarin (indexatie). Besparingen komen pas in zicht op middellange termijn, middels intensievere samenwerking met andere omgevingsdiensten, waarbij taken en/of bedrijfsvoering gezamenlijk kan worden gedaan.

2.3 Doelmatig en efficiënt werken

We werken continu aan onze doelmatigheid. Kwalitatief meer bereiken met minder middelen. Dit doen we onder meer door ons traject 'rijker verantwoorden / outcome gericht werken' waarbij we het te berekenen effect voorop stellen. Dat zijn vertrekpunten voor onze procesinrichting, die we zo efficiënt mogelijk inrichten. We ondersteunen dat door:

2.3.1 KWALITATIEF HOOGWAARDIG PERSONEEL:

Van alle kosten vormen de personeelskosten het grootste aandeel in de exploitatie, in totaal circa 80%. ODRA voert een beleid om continu op drie aspecten de balans te vinden tussen kwaliteit en kosten:

- Strategisch personeelsbeleid: We kennen relatief veel medewerkers die bij de oprichting vanuit de partners zijn overgekomen, met een hogere dan gemiddelde leeftijd, veelal salariëring in de eindschalen en diverse garantietoelagen. De natuurlijke uitstroom (pensioen) is op gang gekomen. Daarnaast zien we dat het verloop, door een dynamische arbeidsmarkt, fors is toegenomen, circa 15% in 2023. We verwachten dat het relatief hoge verloop blijft.
- Inclusie en diversiteit: ons uitgangspunt is een werkgever te zijn die breed aantrekkelijk is voor een diversiteit aan mensen. Hierbij streven wij naar een personeelsbestand welke een afspiegeling is van de maatschappij. Het streven is om in het laatste kwartaal 2024 tot een beleid en strategie rondom dit thema te komen. Hier geven wij vorm aan door middel van onderzoek, de aansluiting bij het netwerk Diversiteitsreis, en gesprekken met diverse partijen en partners ter benchmarking van het op te zetten beleid.
- Het werk dat moet worden uitgevoerd, wordt complexer. Het aantrekken en behouden van kwalitatief hoogwaardig personeel zal door de krapte op de arbeidsmarkt in toenemende mate een uitdaging zijn. Om te voorkomen dat medewerkers hun heil elders zoeken en vervanging er niet is, behoudens steeds kostbaar wordende inhuur, wordt er gekeken naar het functiehuis.
- We trekken veel jonge medewerkers aan en leiden ze zelf op. Dit zijn over het algemeen wat langere trajecten, met meer inwerkkosten, maar leiden uiteindelijk tot een stabielere en toekomst bestendige organisatie.
- Het aandeel van de flexibele schil (externe inhuur) is op dit moment circa 23% van de totale loonkosten. Wij streven naar een flexibele schil van maximaal 15% van de loonkosten. Belangrijke succesfactor voor dit beleid zijn de afspraken die ODRA maakt met haar partners over de structurele werkpakketten en de kwaliteit van de prognoses rond het meerjarige werkaanbod. Met bovenstaande condities zijn we beter in staat om in te zetten op het werven en behouden van vast personeel in plaats van inhuur.

2.3.2. DIENSTVERLENINGSCONCEPT

We vinden het belangrijk dat er goed zicht is op de uitvoering van de dienstverlening van ODRA aan inwoners en ondernemers in de regio. Daartoe zijn in 2023 werkplannen opgesteld voor verbetering van de diensterlening, vanuit de visie dat we inwoners en ondernemers behandelen, zoals wij zelf ook behandeld zouden willen worden: vriendelijk, behulpzaam, geïnteresseerd en vakkundig. Door duidelijke en zichtbare servicenormen over onze dienstverlening, samengevat in een online kwaliteitshandvest. We werken aan begrijpelijke digitale externe informatievoorziening, toegankelijk voor iedereen, ook voor mensen met een specifieke beperking.

In de begroting is dit vertaald in de budgetten voor bedrijfsvoering, onder meer bij post – en telefonie, receptie, informatievoorziening & archief en facilitair.

2.3.3. DUURZAME HUISVESTING, FACILITAIR EN ICT:

In september 2022 is ODRA verhuisd naar de Airborne tower. We huren daar vier verdiepingen die duurzaam zijn ingericht (energielabel A++), automatische ledverlichting en refurbished meubilair. Aan de verhuizing was gekoppeld een ICT -transitie naar volledig mobiel – in the cloud. De structurele financiële effecten waren circa € 150.000 per jaar besparing en compliant aan de wet informatiebeveiliging. Het beleid voor de komende jaren is erop gericht om de ICT verder in te richten op efficiënt gebruik van de mogelijkheden voor samenwerken (via teams).

Qua huisvesting begint de grens al wel in zicht te komen, met name op de drukke dagen in de week. Voor één specifiek onderdeel van de huisvesting, namelijk de meetdienst, wordt in 2024 een oplossing gezocht. De huidige locatie van de werkplaats (aan de Markt in Arnhem) is te klein voor de te verwachten groei.

Op facilitair gebied hebben we een mobiliteitsbeleid geformuleerd, waarbij we de omslag naar minder CO_2 uitstoot voor ogen hebben. We stimuleren dat door ons wagenpark te electrificeren, en door gebruik te maken van e-fietsen (leaseregeling), ook voor woon-werk verkeer. Vanaf het begrotingsjaar 2024 zijn we met ingang van 1 juli verplicht te rapporteren over het CO_2 gebruik en de besparingen die we gaan bereiken.

2.3.4. PLANNING EN CONTROL & INFORMATIESYSTEMEN

Efficiëntie bereiken we ook in de informatievoorziening aan onze klanten (partners, derden en subsidiegevers). We zijn bezig om de processen verder te stroomlijnen, mede aan de hand van de richtlijnen om een eigen 'in control statement' te kunnen afgeven. Deze verplichting geldt vanaf 2023.

Begin 2024 zijn we gestart met een hernieuwde aanbesteding voor een integraal bedrijfsvoerings-systeem. Sinds 2019 gebruiken we SAP by Design in combinatie met een aantal systemen, waaronder die voor salarisverwerking. Na evaluatie is gebleken dat dit systeem in de huidige configuratie onvoldoende toekomstbestendig is, met name om de professionalisering op HR-gebied te kunnen ondersteunen. Vanuit een opgestelde businesscase blijkt dat implementatie van een nieuw systeem per 1 januari 2025 haalbaar is, en budgetneutraal qua exploitatie kan worden gerealiseerd. Doorgaan met de huidige configuratie zou leiden tot hogere structurele lasten.

2.4 Samenwerking met de regio

We werken niet alleen samen met partners in de veiligheidsketen (brandweer, politie, GGD, waterschappen en openbaar ministerie en gemeenten), maar ook met de andere vijf omgevingsdiensten in Gelderland. Het is samenwerken in het primaire proces (complexe handhaving en -vergunningen, ketensamenwerking, enz.), maar ook op het gebied van ICT (IGO – Data gedreven werken) en bedrijfsvoering (HR, AVG en communicatie/portaal). De taken zijn onderling verdeeld. De komende jaren wordt samenwerking landelijk van groter belang. De aanleiding hiervoor is het IBP (Interbestuurlijk programma) met focuspunten op de 'robuustheid' van omgevingsdiensten en vth-kwaliteit.

De kosten voor de komende jaren zullen gaan verschuiven van bijdragen aan het Gelders Stelsel, naar contributie en bijdragen voor de kennisontwikkeling via Omgevingsdienst-NL.

2.5. Kaderstelling en normering

In december 2023 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de kaderstelling voor de begroting 2025. De tariefstelling (ad € 104,- per uur) is reeds in paragraaf 1.4 toegelicht.

De kaderstelling bevatte nog een aantal andere normen. Hieronder aangegeven:

2.5.1 NORMERING PERSONEELSBUDGETTEN

Personele overhead: De huidige interne bezetting (begin 2024) op bedrijfsvoering / staf / management bedraagt 36 fte. Dit is 20% van de interne bezetting. Binnen bedrijfsvoering en staf worden activiteiten uitgevoerd uiteenlopend van secretariaat, communicatie, ICT-beheer en datakwaliteit, post-telefoon-intake, planning en control en HR. Door de groei van de organisatie is er ook een uitbreiding van teamleiding opgenomen in de begroting.

Secundaire arbeidsvoorwaarden: De algemene personeelskosten waren jarenlang genormeerd op 4,0% van de loonsom. Vanaf 2024 is het verhoogd naar 4,4%; gebleken is dat, met de CAO waarin éénmalige uitkeringen en veel nieuwe secundaire voorwaarden (bijvoorbeeld thuiswerkvergoedingen), dit nodig is.

Het reguliere opleidingen budget: Op basis van de richtlijnen uit het IBP is het opleidingen budget verhoogd naar 3% van de loonsom. Naast eigen opleidingen gaan we hier ook de bijdrage aan Omgevingsdienst-NL voor de 'academie' uit bekostigen.

2.5.2 DOELSTELLING OVERHEAD

Ons langjarig doel is om op 25% overhead uit te komen. In 2023 zijn we uitgekomen op 26%. De jaren daarvoor zijn we geleidelijk gedaald van 28% in 2018. In absolute zin hebben is 2% equivalent aan een half miljoen euro.

De stap naar 25% (circa € 0,25 miljoen efficiency) gaan we nog niet in de begroting 2025 bereiken. De ontwikkelingen rond IBP en eigen ambities voor organisatieontwikkeling leidt ertoe dat we nog extra investeren in de bedrijfsvoering. Dit is nader toegelicht in hoofdstuk 3.

2.5.3 DOELSTELLING EXTERNE INHUUR

In de CAO is voor overheden de inspanningsverplichting opgenomen om het aandeel externe inhuur te reduceren. In 2023 was ons aandeel 19% qua fte's (en 24% qua loonkosten). We streven naar 18% in fte's en 15% loonkosten. De daling in fte's zal gering zijn vanwege de gespannen arbeidsmarkt. De daling in loonsom bereiken we door meer eigen personeel in te zetten, met name bij de provinciale programma's. Tot nu toe liep dat via 'de pool' in het Gelders Stelsel met de hogere tarieven van de betreffende OD.

2.5.4. KADERSTELLING DECLARABILITEIT (PRODUCTIVITEITSNORM)

Zoals aangegeven in paragraaf 1.4 (benchmark overheidstarieven) daalt onze gemiddelde declarabiliteit per medewerker naar 1.358 uur (in 2023 ruim 1.400 uur). In de CAO zijn de (bovenwettelijke) verlof faciliteiten voor medewerkers toegenomen.

Productiviteit wordt daarnaast ook bepaald door 'verzuim', opleiding en het opnemen van oude verlofrechten. Voor die laatste categorie is een voorziening opgenomen (zie balans) om risico's voor de realisatie van afgesproken werk via inhuur te kunnen realiseren. Daarnaast sturen we nadrukkelijk op verzuim en op het op peil houden van kennis en vaardigheden.

3

BEGROTING 2025



In de tabellen 10 t/m 12 is de begroting vanuit een aantal invalshoeken weergegeven. Achtereenvolgens de taaktype (voorheen taakveld) / programma begroting en de categoriale begroting. De taakveld/ programmabegroting is de resultante van de verwachte werkprogramma's 2025, ingebracht door de partners. De categoriale begroting wordt verder gespecificeerd met toelichtingen per kostencategorie.

3.1 Baten 2025

De baten per programma worden bepaald door de PDC. Aan elke dienst of product is zowel een programma als een taakveld gekoppeld. De kosten worden bepaald aan de hand van de verhouding tijdsbesteding op die zelfde producten en diensten.
De bijdragen per klant zijn opgenomen in bijlage 4. Deze zijn gebaseerd op de conceptwerkprogramma's 2025 die in februari 2024 met de partners zijn doorgesproken.

Baten x € 1.000	realisatie 2023	ini begr. 2024	begroting 2025	Specificatie taaktype '25 basistaak	plustaak milieu	plustaak niet-milieu
Partners	16.880	17.091	18.446	8.293	2.742	6.955
Provinciale programma's	5.088	5.005	5.562	3.137	2.371	54
Omgevingsdiensten	490	439	601	272	328	0
Derden	1.119	1.253	2.120	111	2.008	0
Overige baten	1.135	294		75	381	0
Baten	**24.712**	**24.083**	**26.729**	**11.889**	**7.830**	**7.009**
- verhouding				44%	29%	26%

Baten x € 1.000	realisatie 2023		ini begr. 2024		begroting 2025		Specificatie taakveld '25 basistaak	plustaak milieu	plustaak niet-milieu
1. Vergunningverlening	4.877	20%	5.241	22%	5.524	21%	1.595	408	3.522
2. Toezicht en Handhaving	11.450	46%	10.505	44%	11.324	42%	7.762	811	2.751
3. Advies	2.728	11%	2.698	11%	3.269	12%	2.532	0	736
4. Stelseltaken		0%	0	0%	0	0%	0	0	0
5. Algemeen en Projecten	5.382	22%	5.639	23%	6.611	25%	0	6.611	0
Overige	275								
Baten	**24.712**	100%	**24.083**	100%	**26.729**	100%	**11.889**	**7.830**	**7.009**
- verhouding							44%	29%	26%

Tabel 10: Exploitatie overzicht 2025 baten per klantgroep - taakveld en programma

Raming baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	realisatie 2023		ini begr. 2024		begroting 2025		% tov 2024
Baten	**24.712**		**24.083**		**26.729**		11%
Lasten							
Personeel loonkosten							
Medewerkers ODRA	15.403	63%	16.350	68%	18.647	70%	14%
Inhuur externe capaciteit	4.776	19%	3.685	15%	3.317	12%	-10%
Personeel overige kosten							
Opleidingen	240	1%	327	1%	559	2%	71%
Algemene personeelskosten	723	3%	719	3%	820	3%	14%
Dotatie personeelsvoorzieningen	240	1%	70	0%	100	0%	43%
Harmonisatie/detacheringen	-53	0%	-80	0%	-50	0%	-38%
Totaal personeel	21.329	87%	21.072	87%	23.394	88%	11%

Tabel 11: Lasten; personeel

Raming baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	realisatie 2023		ini begr. 2024		begroting 2025		% tov 2024
Huisvesting en facilitair	747	3%	828	3%	841	3%	2%
ICT	897	4%	778	3%	900	3%	16%
Stelselkosten	336	1%	333	1%	358	1%	8%
Advieskosten	309	1%	350	1%	357	1%	2%
Overige kosten	26	0%	10	0%	36	0%	261%
Risico's (onvoorzien)		0%	197	1%	134	0%	-32%
Programmakosten	907	4%	515	2%	708	3%	37%
Totaal lasten	**24.551**	100%	**24.083**	100%	**26.729**	100%	**11%**
Saldo voor mutatie fondsen	**161**		**0**		**0**		
Verlof dotatie	17						0%
Saldo ter bestemming	**144**		**0**		**0**		

Tabel 12: lasten bedrijfsvoering en saldo

Formatie bezetting en personele kengetallen	realisatie 2023			%	ini begroting 2024			%	begroting 2025			%
	intern	extern	totaal	intern	intern	extern	totaal	intern	intern	extern	totaal	intern
Formatie bezetting												
Productief	147,2	31,7	178,9	82%	141,1	28,6	169,7	83%	156,9	25,9	182,8	86%
Niet productief	36,3	6,1	42,4		35,3		35,3		39,1		39,1	
Totaal bezetting en formatie	183,6	37,8	221,3		176,4	28,6	204,9		196,0	25,9	221,9	
Loonkosten x € 1.000	15.403	4.776	20.179		16.350	3.685	20.035		18.647	3.317	21.964	
Gemiddelde kosten /fte (in €)	**83.917**	**126.464**	**91.177**		**92.699**	**129.020**	**97.761**		**95.124**	**128.209**	**98.982**	
% van de loonsom	76%	24%			82%	18%			85%	15%		
% stijging gemid loonkosten tov jaar eerder									3%	-1%	1%	
Ten opzichte van realisatie 2023												
Bezettingsverschil in euro's									1.047	-1.504	53	
Prijsverschil in euro's									2.197	45	1.732	
									3.244	-1.459	1.785	
Ten opzichte van begroting 2024												
Bezettingsverschil in euro's									1.821	-347	1.475	
Prijsverschil in euro's									475	-21	454	
									2.297	-368	1.929	

Tabel 13: Personele kengetallen

Omgevingsdienst Regio Arnhem

3.2 Lasten 2025

3.2.1. TOELICHTING PERSONEELSKOSTEN

In tabel 13 is de ontwikkeling van een aantal belangrijke kengetallen rond bezetting en loonkosten in kaart gebracht. In de begroting gaan we uit van het principe akkoord CAO 2024 en de loonindexeringen Mev-2025 (laatste versie aug. '23). Voor 2024 en 2025 is de loonindex respectievelijk 5,8 en 4,3%

Toelichting tabel 13; personele kengetallen

- Loonkosten: De loonkosten van internen stijgen vanaf 2023 gemeten met 13%. Dit is meer dan de loonindex (gemiddeld 10%). Een van de redenen is dat we het aandeel externen terugbrengen, door medewerkers intern aan te nemen. Dit betreffen veelal de hoger ingeschaalde functies waardoor de gemiddelde looskosten stijgen. Een tweede oorzaak betreft periodieken en doorgroei van medewerkers.
- Inhuur: Het tegenovergestelde effect zien we bij inhuur. Het aandeel inhuur daalt, en de gemiddelde kosten voor externen stijgen minder dan de inflatie. Ondanks de krappe arbeidsmarkt hebben we afgelopen jaar (2023) de capaciteit op orde kunnen houden, zonder al te veel druk op de tarieven.
  Belangrijk voor goede (en qua tarief acceptabele) inhuur is het tijdig aanbesteden hiervan. Dit wordt mogelijk als we samen met onze opdrachtgevers vroegtijdig de benodigde capaciteit in kaart brengen. Het beleid is erop gericht om zo min mogelijk met aanvullende opdrachten te gaan werken; ad-hoc inhuur is altijd duurder.
- (Personele) overhead: Het aantal fte's in de bedrijfsvoering is afgelopen jaar meegegroeid met de omzet. Daarnaast zijn er functies bijgekomen die verband houden met onze verzelfstandiging op ict en huisvesting. Doel is om de bedrijfsvoering met internen te bemensen. Externe inhuur wordt ingezet bij langdurige ziekte of overbrugging van vacatures. Dit is lastig te plannen en daarom niet in de begroting (met een aantal fte) opgenomen.

3.3 Overhead

Naast de personele overhead (medewerkers bedrijfsvoering, staf en leiding) hebben we de huisvesting, ict en andere algemene kosten. Het totaal van de overhead (cf BBV-definitie) gaat in 2025 uitkomen op 26%. Hiervan is 16% personeel, en 10% materieel.

3.3.1 HUISVESTING EN ICT EN ADVIESKOSTEN

De huisvestingskosten stijgen ten opzichte van 2024 met 1,5%. Een groot deel van de kosten zijn afschrijvingen. De facilitaire kosten en energie stijgen natuurlijk wel gelijk (en meer) aan de inflatie. Deze structurele stijging is reeds in de begroting 2024 opgenomen.

Duurzame mobiliteit: De stijging van 2023 naar 2024 is een stijging vanwege de investeringen in duurzame mobiliteit; electrificering van het wagenpark en stimulering fiets en OV.

ICT; We begroten in 2025 cf het niveau van 2023. Die kosten zijn hoger dan we in 2024 hebben begroot; dit heeft voornamelijk als oorzaak de toename van de mobiele apparatuur en licenties, die nodig zijn voor onze medewerkers.

Gezien het aantal ontwikkelingen dat op ODRA afkomt in het kader van wet- en regelgeving, en de ambities om te kunnen inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen, is naast indexering een groter advieskosten-budget benodigd. We gaan uit van € 357.000.

3.3.2 PROGRAMMAKOSTEN EN STELSELTAKEN

In de stelseltaken zijn kosten opgenomen die de Gelderse omgevingsdiensten (en Omgevingsdienst NL) bij ons in rekening brengen voor de taken die zij voor het hele stelsel uitvoeren. De kosten van andere OD's zijn structureel wat lager. We begroten een budget van € 358.000 (zie ook § 2.4).

Voor de projecten en werkpakketten die we in opdracht van de partners uitvoeren, worden ook materiële kosten gemaakt. Deze worden aan de betreffende partner doorbelast. De grootste posten zijn: Meetdienst voor de Provincie, specifieke inhuur of inschakeling van advies bureau's, en piket (kosten n.a.v. calamiteiten).

3.3.3 ONVOORZIEN

Gezien de grote veranderingen die op ODRA afkomen in 2025, nemen we een bedrag onvoorzien op, zijnde 0,5% van de begroting. De risico's in de begroting zijn hoger dan deze norm (cf BBV van 0,5% van de baten). Afgelopen jaar 2023 is gebleken dat de risico's voor ODRA tegen de 2% van de omzet zitten. Zie jaarrekening ODRA 2023.

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	realisatie overhead 2023	directe kosten 2023	totaal kosten 2023	ini begr. overhead 2024	directe kosten 2024	totaal kosten 2024	begroting overhead 2025	directe kosten 2025	totaal kosten 2025
Subtotaal personeel	**4.256**	**17.073**	**21.329**	**3.674**	**17.397**	**21.072**	**4.291**	**19.103**	**23.394**
Overige overhead									
Huisvesting en facilitair	747		747	830		830	841		841
ICT	897		897	776		776	900		900
Advieskosten	269	40	309	350		350	357		357
Stelselkosten	216	120	336	217	116	333	240	118	358
Onvoorzien en overig	27	923	950	207 0	515	722	389 0	489	878
Subtotaal overige overhead	**2.156**	**1.083**	**3.239**	**2.380**	**631**	**3.011**	**2.727**	**607**	**3.334**
Totaal	**6.412**	**18.156**	**24.568**	**6.054**	**18.028**	**24.083**	**7.019**	**19.710**	**26.729**
totale kosten	24.568			24.083			26.729		
% van de totale kosten	26,1%	73,9%		25,1%	74,9%		26,3%	73,7%	

Tabel 14: Overhead

3.4. Samenvatting begroting 2025

ODRA presenteert een sluitende begroting voor 2025, met een omzet van € 26,6 miljoen.

Samengevat is het volgende proces gevolgd:

- Eind 2023 zijn de uitgangspunten voor de begroting 2025 via een kaderbrief vastgesteld in het algemeen bestuur. De begroting is een onderdeel (bijlage) van het meerjarenplan dat we hebben opgesteld samen met de partners.
- Begin 2024 zijn samen met de partners concept werkprogramma's opgesteld. Op basis hiervan is het aantal te leveren producten en diensten (vastgelegd in de PDC 2025) bepaald. Aan de hand van de PDC is de programma en taakveld indeling van de begroting opgesteld.
- Voor de diensten aan omgevingsdiensten en derden is een voorlopig kader bepaald en zijn stelposten opgenomen; voornamelijk gebaseerd op de cijfers van 2023 en afspraken 2024.

Belangrijkste kengetallen:

- Het uurtarief voor 2025 wordt ten opzichte van 2024 met € 5,- verhoogd tot € 104,-. Het merendeel van de verhoging is gerelateerd aan de indexatiecijfers uit de Mev voor 2025.
- De nieuwe activiteiten ten opzichte van de begroting 2024 (uitvoeringsbeleid /innovatiekalender) maken voor circa € 0,80 deel uit van de tariefsverhoging.
- De omvang van de begroting voor 2025 is € 26,6 miljoen (realisatie 2023 is € 24,6 miljoen).
- Het overheadpercentage komt uit op 26%. We streven naar een percentage van 25%.
- De begroting 2025 voldoet aan de criteria voor robuustheid; de omzet uit basis en milieu-gerelateerde taken is € 19,5 miljoen (norm is € 16,5 miljoen); het opleidingsbudget is 3% (cf de norm) en het innovatiebudget 1,7 % (norm = 1%).

4

MEERJAREN-BEGROTING 2026-2028



4.1 Stijgende omzet in komende jaren

Onze ambitie is om elk jaar ook de meerjarige ontwikkelingen te kwantificeren. Zowel op programmaniveau als op taakveldniveau. Dit is een moeilijk proces omdat het op veel punten nog onduidelijk is qua beleid, zowel vanuit de regering, als vanuit onze partners. Waar we zelf, met de partners, de koers kunnen bepalen is verwoord in het meerjarenplan. Deze heeft dient als uitgangspunt voor de meerjaren-raming, zoals hieronder weergegeven.

baten per programma x € 1.000	begroting 2024	begroting 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029
1. Vergunningverlening	5.241	5.524	5.397	5.273	5.152	5.033
2. Toezicht en Handhaving	10.505	11.324	11.857	12.414	12.997	13.608
3. Advies	2.698	3.269	3.520	3.791	4.083	4.398
4. Stelseltaken	0	0	0	0	0	0
5. Algemeen en Projecten	5.639	6.611	7.120	7.668	8.259	8.895
	24.083	26.729	27.894	29.147	30.492	31.934
% verandering		11,0%	4,4%	4,5%	4,6%	4,7%

categoriaal meerjaren x € 1.000	begroting 2024	begroting 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029
Baten						
Partners	17.386	18.446	19.612	20.864	22.209	23.652
Provinciale programma's	5.005	5.562	5.562	5.562	5.562	5.562
OD's en derden	1.692	2.721	2.721	2.721	2.721	2.721
Totaal baten	24.083	26.729	27.894	29.147	30.492	31.934
lasten x € 1.000	**begroting 2024**	**begroting 2025**	**raming 2026**	**raming 2027**	**raming 2028**	**raming 2029**
Personeelskosten	21.072	23.394	24.485	25.658	26.918	28.273
volume		*8,3%*	*1,7%*	*1,8%*	*1,9%*	*2,0%*
prijspeil		*3,0%*	*3,0%*	*3,0%*	*3,0%*	*3,0%*
Bedrijfsvoering	2.496	2.626	2.679	2.732	2.787	2.843
- huisvesting & facilitair	828	841	858	875	893	911
- ict	778	900	918	936	955	974
- overige kosten	890	885	903	921	939	958
Programmakosten	515	708	722	737	752	767
Totaal lasten	24.083	26.729	27.886	29.127	30.457	31.882
Saldo	0	0	9	20	35	52

Tabel 15: Meerjarige ontwikkeling

5

GEPROGNOSTICEERDE BALANS EN FINANCIËLE POSITIE



Activa x € 1.000	realisatie 31-12-2023	prognose 31-12-2024	prognose 31-12-2025
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	0	0	0
Materiële vaste activa	1.155	1.250	1.000
Financiële vaste activa	0	0	0
Vaste activa	1.155	1.250	1.000
Vlottende activa			
Liquide middelen	846	600	600
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	5.705	3.000	3.000
Vooruit betaalde bedragen	250	100	100
Onderhanden werk	0	0	0
Vlottende activa	6.801	3.700	3.700
Totaal activa	**7.956**	**4.950**	**4.700**

Passiva x € 1.000	realisatie 31-12-2023	prognose 31-12-2024	prognose 31-12-2025
Vaste passiva			
Algemene reserve	500	644	644
Te bestemmen batig saldo	0	0	0
Bestemmingsreserves	213	50	0
Resultaat boekjaar	144	0	0
Voorzieningen	1.056	865	825
Schulden > 1 jaar	542	495	448
	2.455	2.054	1.917
Vlottende passiva			
Vlottende schulden < 1 jaar	809	100	100
Vooruitontvangen subsidies	790	500	500
Overige schulden	3.775	2.000	2.000
Overlopende passiva	127	296	183
Vlottende passiva	5.501	2.896	2.783
Totaal passiva	**7.956**	**4.950**	**4.700**

Tabel 16: Geprognosticeerde balans

5.1 Verwachte balanspositie

De bijgevoegde balans is gebaseerd op de eindbalans 2023, in combinatie met voorgenomen investeringen, vastgestelde afschrijvingen in 2024 t.b.v. de huisvesting en ICT en de verwachte mutaties in reserves en voorzieningen in 2024.

Balansposten “vlottende activa en vlottende passiva” zijn moeilijk te prognosticeren, daardoor grotendeels stabiel in de prognose gehouden.

5.1.1 TOELICHTING OP VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa bestaan grotendeels uit de investeringen in ICT en de kantoorinrichting als gevolg van de verhuizing in 2022. Ze worden afgeschreven met de volgende looptijden: Laptops in 4 jaar; Mobiele telefoons in 2 jaar; Netwerkapparatuur / audiovisueel in 4 jaar; Meubilair en kantoorinrichting, variërend van 4 jaar voor bureaustoelen tot 10 jaar overige meubilair; Inrichting en infrastructuur pand in 15 jaar. In 2024 en 2025 zal een deel van de mobiele apparatuur worden vervangen vanwege einde technische levensduur. Geschatte investering € 101.000,-

Naast de investeringen in huisvesting en ict, wordt er geïnvesteerd in de apparatuur voor kantoor en basistaken.

Voor de apparatuur en voertuigen geldt veelal 10 jaar afschrijving. Voor de meetdienst wordt een apart investeringsplan opgesteld iom de opdrachtgever, zijnde de provincie.

Verder bestaat de vaste activa uit waarden voor software, zijnde de investeringen in SAP en Open Wave. Hiervoor geldt een afschrijving van 5 jaar. In 2024 investeren we in een nieuw bedrijfsvoeringsysteem. De kosten worden vanaf 2025 afgeschreven, en komen in de plaats van de afschrijfkosten van ons huidig systeem. Geschatte investering € 250.000 in 2024 en € 75.000 in 2025.

5.1.2 TOELICHTING OP VLOTTENDE ACTIVA

De uiteenzettingen met een looptijd < 1 jaar betreffen grotendeels het banksaldo in de rijksschatkist. Aan het eind van 2023 was deze hoog, vanwege diverse afrekeningen over het werkpakket die nog afgewikkeld moesten worden. Gezien onze financieringsafspraken,

Materiële vaste activa x € 1.000	realisatie 31-12-2023	mutaties 2024	prognose 31-12-2024	mutaties 2025	prognose 31-12-2025
Apparatuur en voertuigen	115	-40	75	-35	40
Infrastructuur kantoor	424	-31	392	-31	361
Kantoormeubilair	317	-52	264	-52	212
ICT-apparatuur	244	-10	235	-145	90
Immateriële activa (software)	56	227	283	14	297
x € 1.000	**1.155**	**94**	**1.250**	**-250**	**1.000**

Tabel 17: Materiële vaste activa

middels voorschotten ter grootte van een kwart van de werkpakketten per kwartaal, is te verwachten dat het banksaldo hoog blijft op de jaargrenzen.

De post onderhandenwerk is pro forma opgenomen; in 2023 is de onderhanden positie gefactureerd aan de partners, derhalve onderdeel van de debiteuren.

5.1.3 TOELICHTING OP VASTE PASSIVA; RESERVES

De vaste passiva bestaan uit onze reserves, voorzieningen en kortlopende schulden.

- De algemene reserve is nu nog gemaximeerd (cf de GR) op € 0,5 miljoen. De verwachting is dat per juli 2024 de nieuwe GR van kracht wordt. In de GR is het artikel over de maximale algemene reserve aangepast op basis van de richtlijnen vanuit het IBP. Dit betreft een minimale weerstandsratio van 0,8. De weerstandsratio is de verhouding tussen de risico's en het vermogen + post onvoorzien. (zie tabel 20). Aan het bestuur wordt voorgesteld om het positieve saldo over 2023 toe te voegen aan de algemene reserve, nadat de GR van kracht is. Indien anders wordt besloten heeft dit geen effect op de exploitatie, enkel op de eindstand van het vermogen ultimo 2024.
- De bestemmingsreserves die vanuit de provincie zijn gevormd worden aangewend voor investeringen en afschrijvingen van de 'meetdienst'. Tevens verwachten we dat daar ook incidentele investeringen uit bekostigd kunnen worden ter uitbreiding van de meetdienst en mogelijk nieuwe huisvesting. Over deze laatste vindt nog overleg met de provincie plaats.

5.1.4. TOELICHTING OP VASTE PASSIVA; VOORZIENINGEN

De harmonisatievergoeding dekt de kosten van de garantietoelagen van medewerkers die zijn overgekomen van de Provincie bij de oprichting van ODRA. Deze voorziening loopt door tot in de jaren '30.

Het verlofsparen is een voorziening die eind 2022 is ingesteld, om kosten voortkomend uit gespaard verlof af te dekken. Medewerkers hebben sinds de CAO van 2023 het recht om al hun bovenwettelijk verlof te sparen en aan te wenden voor een sabbatical en/of eerder stoppen met werk. Er is nog weinig ervaring met dit type opname, de opbouw voor de meeste medewerkers is nog niet van die omvang. In de jaarrekening hebben we de voorziening gemaximeerd op € 0,5 miljoen. Dit is gedaan vanuit een risico inschatting op de effecten van de bedrijfsvoering bij grootschalige opname van verlof.

De voorziening personele kosten valt voor het grootste deel vrij in 2024 en een stukje in 2025. Dit is gekoppeld aan looptijden van de personele trajecten.

5.1.5. TOELICHTING OP VLOTTENDE PASSIVA

Op balansdatum is de schuldpositie (veelal crediteuren) bij ODRA omvangrijk. Dat heeft te maken met de wijze van administreren conform de richtlijnen BBV. Kosten ten laste van het boekjaar zijn verwerkt, de betalingen veelal nog niet gedaan.

In 2022 is een lening bij de BNG afgesloten van € 625.000. Looptijd 15 jaar. jaar, gelijklopend aan de afschrijftermijnen voor de inrichting. De cashflow uit de afschrijvingen zullen gebruikt worden voor aflossing van € 47.000 per jaar.

Reserves x € 1.000	realisatie 31-12-2023	mutaties 2024	prognose 31-12-2024	prognose 31-12-2025	prognose 31-12-2026	prognose 31-12-2027	prognose 31-12-2028	prognose 31-12-2029	*)
Algemene reserve	500	144	644	644	644	644	644	644	
Te bestemmen batig saldo	0	0	0	0	9	29	64	116	
BR Provincietaken	92	-92	0	0	0	0	0	0	
BR Bureau milieumetingen	121	-71	50	0	0	0	0	0	
Totaal reserves	**713**	**-19**	**694**	**644**	**653**	**673**	**708**	**760**	

**) Onder voorbehoud van besluit partners over GR en bestuursbesluit*

Tabel 18: Reserves

Voorzieningen x € 1.000	realisatie 31-12-2023	mutaties 2024	prognose 31-12-2024	mutaties 2025	prognose 31-12-2025
Harmonisatie Prov. Gelderland	404	-39	365	-40	325
Verlofsparen	500	0	500	0	500
Personele kosten	152	-152	0	0	0
Totaal voorzieningen	**1.056**	**-191**	**865**	**-40**	**825**

Tabel 19 :Voorzieningen

Weerstandsratio (bedragen x € 1.000)	stand 31-12-2023	stand 31-12-2024	stand 31-12-2025
Algemene reserve	500	644	644 **)
Te bestemmen batig saldo	144		0
Bestemmingsreserves	213	50	0
Resultaat boekjaar		0	0
Onvoorzien *)			
Totaal weerstandsvermogen (ex bestemmingsres.)	644	644	644
Totaal risico	1.000	900	900
Weerstandsratio	*64%*	*72%*	*72%*
Norm	*80%*	*80%*	*80%*

**) Betreft een post van € 197 duizend in 2024 en € 133 duizend in 2025*

***) Onder aanname dat het batig saldo 2023 wordt toegevoegd aan de algemene reserve*

Kengetallen	Realisatie 2023	prognose 2024	Prognose 2025
Netto schuldquote	-2,6%	-2,1%	-2,1%
Netto schuldquote (verstrekte leningen)	-2,6%	-2,1%	-2,1%
Solvabiliteit	10,8%	14,0%	13,7%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
Liquiditeit (current ratio)	123,6%	127,8%	132,9%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Tabel 20: Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

5.2 Financiële weerbaarheid

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate we in staat zijn om tegenvallers op te vangen. In hoofdstuk 6 zijn de risico's beschreven die we nu voorzien. De geschatte omvang van die risico's is rond de € 0,9 miljoen. Door mitigatie kan dit iets dalen.

Indien de partners en het bestuur besluiten het batig saldo 2023 toe te voegen aan de reserve, verbeterd de ratio naar 72% aan het eind van 2024. Daarbij wordt uitgegaan van het gegeven dat de post onvoorzien in de begroting wordt aangewend, zo niet dan valt deze (gedeeltelijk) vrij en verbetert de weerstandsratio t.b.v. de begroting 2025.

De netto schuldquote geeft inzicht in de verhouding van het vrije vermogen (+ reserves minus vaste activa) ten opzichte van de omzet. Deze schuldquote verbetert de komende jaren.

De solvabiliteitsratio en liquiditeit geven inzicht in de mate waarin we in staat zijn om aan de financiële verplichtingen te voldoen. De saldi zijn relatief laag. Het systeem van bevoorschotting aan partners (en de tijdigheid van betalen) is hier debet aan.

Rente risico beheer en kasgeld limiet

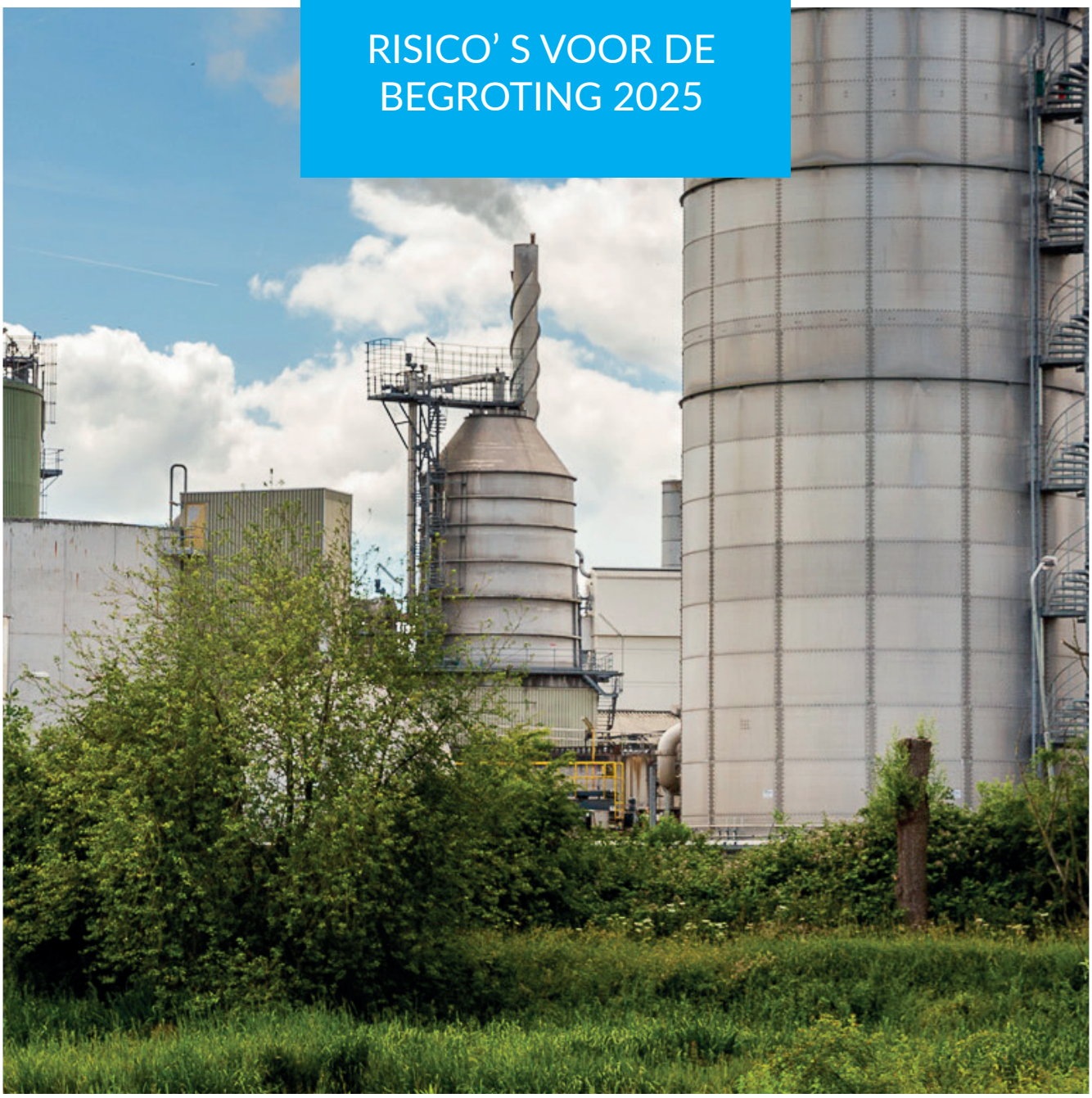
De treasury functie binnen ODRA is gebaseerd op de wet Fido. ODRA stuurt op financiering voor de korte termijn en lange termijn. Zoals al aangegeven; de korte termijn financiering hangt sterk samen met het systeem van bevoorschotting aan de partners. Deze werkwijze kan nog meer worden verbeterd om grote afrekeningen van de werk-pakketten aan het eind van het jaar te voorkomen.

Met de kasgeldlimiet in de wet Fido is bepaald dat het maximum bedrag voor financiering met kortlopende middelen 8,2% van het begrotingstotaal is (€ 1,7 miljoen). We komen niet boven deze norm uit.

Voor de middelen die aangehouden mogen worden op de lopende rekening (BNG), alvorens deze worden overgeheveld naar de rijks-schatkist, geldt in principe een limiet van € 1,0 miljoen. We hebben aanvullend een afspraak dat de limiet € 1,75 miljoen is. Hierdoor zijn we beter in staat het betalingsverkeer vorm te geven, zonder saldi over te boeken.

6

RISICO' S VOOR DE BEGROTING 2025



In deze paragraaf geven we een beeld van de risico's die wij nu zien. We komen uit op risico's (als ze zich tegelijkertijd voordoen) van rond de € 0,9 miljoen. We staan regelmatig stil bij de operationele risico's. Dan bespreken we met het bestuur of en welke noodzakelijke, mitigerende maatregelen nodig zijn. Daarnaast liggen generieke risico's permanent op de loer.

6.1 Exploitatierisico's

Een risico in de exploitatie kan ontstaan door niet realiseren van begrote inkomsten, tegenvallende kosten of kosten voor onvoorziene gebeurtenissen. Sinds enkele jaren is ook de structurele krappe arbeidsmarkt een risico. Hierdoor zouden verplichtingen jegens klanten, niet kunnen worden voldaan. Dit geeft consequenties bij de klant, bij ODRA wordt er omzetmarge misgelopen.

Prognoses; Afgelopen jaar is geconstateerd dat bij het maken van prognoses de marges, die door bovenstaande onzekerheden ontstaan, kunnen oplopen tot 2% á 3% van de omzet. Het gaat om een bedrag van circa € 500.000.

Outputfinanciering; Er kunnen risico's voor de bedrijfsvoering ontstaan doordat de gemiddelde tijdsbesteding hoger uitvalt dan het vastgestelde kengetal. Naarmate het aantal geleverde producten stijgt, is er beter zicht op goede en stabiele kengetallen. Bij kleine aantallen is de spreiding van de tijdsbesteding te groot, met als gevolg afwijkingen in de begroting. Ook de omgevingswet verhoogt dit risico, omdat we te maken hebben met nieuwe processen en veel uitzoek – en herstelwerk. Afgelopen jaren zijn al enkele producten overgezet naar diensten; het geeft voor klanten en ODRA beter zicht op de kosten. Het risico van overbesteding is circa € 300.000

6.2 Risico's van de taakuitvoering

We kunnen aansprakelijk worden gesteld voor fouten in de taakuitvoering en bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld als gedelegeerde bevoegdheden onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd. Dit betreft vooral een bestuurlijk- en imagoprobleem. We zijn verzekerd voor schadeclaims tot een bedrag van maximaal twee keer € 2,5 miljoen per jaar. Met een eigen risico. In 2023 zijn er geen substantiële claims binnen gekomen waarvoor de verzekering is ingezet.

6.3 Frictiekosten

Frictiekosten ontstaan meestal als gevolg van grote veranderingen in de organisatie. Bijvoorbeeld als partners besluiten om de niet-wettelijke taken in eigen beheer op te pakken. Ook kunnen grote fricties ontstaan bij medewerkers die (niet meer) passen op het werk dat moet worden uitgevoerd. Voor 2025 verwachten we dat er geen noemenswaardige frictie zal optreden. Wel wordt er nog € 100.000 (0,4% van de omzet) gereserveerd voor personele frictie.

6.4 Compliance aan wet- en regelgeving

Het niet voldoen aan wet- en regelgeving is een risico dat de legitimiteit van de organisatie ondergraaft. Het heeft effect heeft op ons imago van betrouwbare overheidsdienst. En als we het 'te bont' maken, een afkeurende accountantsverklaring. Om compliant te blijven moeten in de bedrijfsvoering investeringen worden gedaan. De WOO (sinds 2022 van kracht) zal nog de nodige energie (en kosten) met zich meebrengen, evenals informatiebeveiliging en AVG. Er is een hoger advies budget in de begroting opgenomen.

6.5 Liquiditeit

Met de partners is afgesproken dat zij aan het begin van elk kwartaal een kwart van het werkprogramma als voorschot betalen. Zonder dit systeem zou ODRA niet aan haar betalingsverplichtingen kunnen voldoen.

De grote investeringen in onze huisvesting in 2022 zijn qua liquiditeit voor een deel afgedekt met een lening bij de BNG. Toekomstige grote vervangingsinvesteringen, de eerste zijn te verwachten in IT apparatuur in 2026, kunnen eveneens gefinancierd worden met een lening.

7

ONDERTEKENING

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 17 april 2024.

Origineel getekend door:

De voorzitter,
Joa Maouche

De secretaris,
Ruben Vlaander



BIJLAGEN



Bijlage 1. Overzicht producten

Omschrijving product	Taakveld	Kengetal 2025	Kostprijs 2025	Aantal producten begroting 2025	Baten 2025 per product x 1.000	%	Aantal producten begroting 2024	Aantal producten realisatie 2023
Programma 1. Vergunningverlening								
Aanpassingen omgevingsvergunning mba	Milieu	13	€ 1.352	8	€ 11	0%	8	5
Intrekkingsbesluit BRIKS	Bouw	4	€ 416	40	€ 17	1%	40	28
Maatwerk milieu	Milieu	14	€ 1.456	61	€ 90	1%	62	50
Meldingen behandelen Besluit bouwen en leefomgeving	Bouw	1	€ 104	1.484	€ 154	33%	1.393	1.688
Meldingen mba	Milieu	10	€ 1.040	470	€ 492	10%	470	393
Omgevingsvergunning BRIKS cat 1 /Wkb	Bouw	9	€ 936	1.784	€ 1.670	39%	1.787	1.765
Omgevingsvergunning BRIKS cat 2 /gevolgklasse 2	Bouw	23	€ 2.392	454	€ 1.086	10%	515	364
Omgevingsvergunningen milieubelastende activiteiten	Milieu	22	€ 2.288	51	€ 117	1%	52	25
Vergunning vuurwerkontbrandingen	Milieu	11	€ 1.144	175	€ 200	4%	175	176
Totaal (+ gemiddelden)		**8,9**	**€ 848**	**4.527**	**€ 3.837**	100%	**4.502**	**4.494**
			aandeel bouw	3.762	2.927	83%	3.736	3.845
			aandeel milieu/alg	765	910	17%	766	649
Programma 2. Toezicht en Handhaving								
Controle Alcoholwet	Bouw	5	€ 520	40	€ 21	1%	31	46
Controle activiteiten in of op de bodem	Milieu							24
Controle asbest/sloop	Bouw	9	€ 936	296	€ 277	7%	296	249
Controle BRIKS / gevolgklasse 2 Bbl	Bouw	23	€ 2.392	235	€ 562	5%	245	164
Controle BRIKS / gevolgklasse 3 Bbl	Bouw	48	€ 4.992	85	€ 424	2%	89	51
Controle BRIKS categorie 1	Bouw	8	€ 832	933	€ 776	21%	1.271	1.251
Handhavingscontrole	Milieu	10	€ 1.040	108	€ 113	2%	110	287
Hercontrole milieu	Milieu	6	€ 624	641	€ 400	14%	641	529
Klachtbehandeling	Algemeen						2.036	3.991
Preventieve controle mba	Milieu	9	€ 936	1.646	€ 1.541	36%	1.717	1.642
Projectcontrole - ENE	Milieu	11	€ 1.144	130	€ 149	3%		118
Projectcontrole - WNB	Milieu							121
Rapportageverplichting overig	Milieu	4	€ 416	196	€ 82	4%	221	185
Toezicht vuurwerkevenementen	Milieu	12	€ 1.248	120	€ 150	3%	120	94
Totaal (+ gemiddelden)		**10,7**	**€ 1.015**	**4.430**	**€ 4.495**	100%	**6.776**	**8.752**
			aandeel bouw	1.589	2.061	36%	1.932	1.761
			aandeel milieu/alg	2.841	2.434	64%	4.844	6.991
Totaal producten		**10,2**	**€ 930**	**8.957**	**€ 8.331**		**11.278**	**13.246**
			aandeel bouw	6.603	**€ 4.987**	60%	8.580	10.836
			aandeel milieu/alg	2.354	**€ 3.344**	40%	2.698	2.410

Bijlage 2. Overzicht diensten

Omschrijving dienst	Taakveld	Aantal uren begroting 2025	Baten 2025 per dienst x 1.000	%	Aantal uren begroting 2024	Aantal uren realisatie 2023
Programma 1. Vergunningverlening						
Advies omgevingskwaliteit	Bouw	1.906	€ 198	12%	1.684	2.936
Advies omgevingsvergunningen en meldingen mba	Milieu	615	€ 64	4%	612	594
Begeleiden initiatief BRIKS	Bouw	3.153	€ 328	19%	3.156	4.317
Begeleiden initiatief	Milieu	1.043	€ 108	6%	1.035	695
Beoordelingen Bbl	Bouw	1.997	€ 208	12%	2.045	1.439
Juridische expertise vergunningen	Algemeen	4.074	€ 424	25%	2.335	5.404
Omgevingsvergunning mba uitgebreid	Milieu	2.776	€ 289	17%	2.538	2.200
Omgevingsvergunning BRIKS cat 3 /gevolgklasse 3	Bouw	660	€ 69	4%	662	556
Toepasbare regelspecialist	Bouw					
Subtotaal		**16.223**	**€ 1.687**	100%	**14.067**	**18.141**
	aandeel bouw	7.716	802	48%	7.547	9.248
	aandeel milieu/alg	8.508	€ 885	52%	6.520	8.893
Programma 2. Toezicht en Handhaving						
Bestuursdwang uitvoeren	Algemeen	254	€ 26	2%	253	9
Controle activiteiten in of op de bodem	Milieu	672	€ 70	4%	672	
Controle bestaande bouw en RO	Bouw	4.424	€ 460	27%	4.585	6.470
Controle bodemsanering	Milieu	4.073	€ 424	25%	4.072	4.823
Controle complex bedrijf	Milieu	10.062	€ 1.046	62%	8.911	11.271
Controle gevolgklasse 1 / WKB	Bouw	2.412	€ 251	15%		
Controle graven in de bodem onder de IW	Milieu	4.373	€ 455	27%	4.083	4.600
Handhavingsbesluit nemen	Algemeen	10.476	€ 1.089	65%	10.775	13.476
Handhavingscontrole - PCH	Milieu	500	€ 52	3%	500	710
Hercontrole milieu - PCH	Milieu	1.300	€ 135	8%	1.300	1.184
Inning	Algemeen	8	€ 1	0%		
Invorderingsbesluit	Algemeen	29	€ 3	0%		
Juridische expertise handhaving	Algemeen	5.050	€ 525	31%	4.815	5.626
Keten- en data gedreven toezicht - PCH	Milieu	795	€ 83	5%	795	1.153
Klachtbehandeling	Milieu	5.998	€ 624	37%	1.514	1.147
Preventieve controle mba - PCH	Milieu	1.400	€ 146	9%	855	4.013
Projectcontrole	Milieu	1.848	€ 192	11%	4.061	587
Rapportageverplichting EPRTR	Algemeen	1.230	€ 128	8%	1.232	1.217
Rapportageverplichting overig - PCH	Milieu	1.452	€ 151	9%	1.452	1.518
Rapportbehandeling bedrijfsmelding en melding ongewoon voorval	Milieu	1.208	€ 126	7%	1.208	558
Strafrecht - PCH	Milieu	1.350	€ 140	8%	600	1.104
Transportcontrole	Milieu	250	€ 26	2%		
Algemeen				0%	-1.240	430
Subtotaal		**59.163**	**€ 6.153**	100%	**50.442**	**59.896**
	aandeel bouw	6.836	711	12%	4.585	6.470
	aandeel milieu/alg	52.327	€ 5.442	88%	45.857	53.426
Programma 3. Advies						
Adviesrapport leefomgeving	Milieu	12.902	€ 1.342	80%	10.355	11.352
Afhandeling Woo-verzoeken	Algemeen	679	€ 71	4%	677	410
Beoordeling saneringsevaluatie	Bouw	2.505	€ 261	15%	2.505	2.085
Meetadviesrapport leefomgeving	Milieu	9.069	€ 943	56%	7.342	7.964
Meetadviesrapport luchtkwaliteit langs wegen	Milieu	1.699	€ 177	10%	1.500	1.892
Algemeen	Algemeen			0%	400	
Subtotaal		**26.855**	**€ 2.793**	100%	**22.779**	**23.703**
	aandeel bouw	2.505	€ 261	9%	2.505	2.085
	aandeel milieu/alg	24.350	€ 2.532	91%	20.274	21.618
Programma 5. Algemeen en Projecten						
Beleids- en bestuursondersteuning	Algemeen	3.198	€ 333	7%	3.632	3.024
Detachering	Algemeen	768	€ 80	2%	768	3.765
Faciliteren participatietraject	Milieu	370	€ 38	1%	471	234
Meewerken aan programma of project	Algemeen	8.951	€ 931	19%	9.771	12.496
Partnerspecifieke werkafspraken	Algemeen	2.010	€ 209	4%	625	1.416
Programma- en projectmanagement	Algemeen	13.246	€ 1.378	28%	16.309	14.663
Algemeen	Algemeen	19.231	€ 2.000	40%	11.205	8.718
Subtotaal		**47.774**	**€ 4.968**	100%	**42.780**	**44.316**
	aandeel milieu/alg	47.774	€ 4.968	100%	42.780	44.316
Totaal uren		**150.015**	**15.602**		**130.068**	**146.056**
	aandeel bouw	17.057	€ 1.774	11%	14.637	17.803
	aandeel milieu/alg	132.958	€ 13.828	89%	115.431	128.253

Bijlage 3. Overzicht bijdragen klanten

Baten per klant x € 1.000	Bouw producten x tarief	Milieu producten x tarief	Totaal producten x tarief	Bouw diensten x € 104	Milieu diensten x € 104	Algemeen diensten x € 104	Totaal diensten x € 104	Gezamenlijke diensten				Overige baten ****)
								Alle partners *)	Deel partners **)	Innovatie ***)	Totaal	
Arnhem	2.820	934	3.755	757	859	1.060	2.676	299	422	150	872	
Doesburg	304	66	370	62	59	33	155	26	31	13	70	
Duiven	11	237	249		126	28	154	44	21	14	79	
Lingewaard	968	410	1.379	326	637	656	1.619	124	141	63	328	
Overbetuwe	101	525	626	32	330	105	467	94	45	48	187	
Provincie regulier		350	350		204	229	433	119		28	146	300
Provincie Bodemtaken				260	413		673					
Provincie Complexe Handhaving				54	2.934	1.146	4.134					23
Provincie Aandachtsbedrijven						1.396	1.396					10
Renkum	708	168	876	127	149	315	592	88	97	45	230	
Rheden	48	249	297	12	234	64	310	88	42	44	175	
Rozendaal	3	6	9	1	5	2	7	14	7	7	28	
Westervoort	2	48	50		31	6	37	31	15	10	56	
Zevenaar	22	340	362	17	299	51	367	89	42	28	159	
Partners algemeen												
Subtotaal partners	4.987	3.334	8.322	1.649	6.280	5.093	13.023	1.018	863	450	2.331	333
Subtotaal OD's		10	10	125	239	104	467	124			124	
Subtotaal derden					111		2.111	8			8	
Totaal klanten	**4.987**	**3.344**	**8.331**	**1.774**	**6.631**	**5.197**	**15.602**	**1.150**	**863**	**450**	**2.463**	**333**
% van de omzet			31%				58%				9%	1%

**)* *betreft data- en ketengedreven services, strafrecht, klantadvies milieu en piketdienst*
***)* *betreft klantadvies bouw en advies uitvoeringsbeleid*
****)* *betreft stimuleren circulaire economie, verminderen Nox en fijnstof, tegengaan ZZS, robotisering intakeproces en energie*
*****)* *betreft meetdienst provincie en out-of-pocketkosten PCH/PAB*

Ini begroting 2025	aandeel bouw	aandeel mil. & alg.	%	Aantal producten	Uren diensten	Ini begroting 2024	% tov 2025	Totaal baten real. 2023	% tov 2024
7.303	*4.000*	*3.303*	30%	3.684	25.735	6.544	12%	6.759	8%
595	*397*	*198*	2%	378	1.488	565	5%	611	-3%
482	*33*	*449*	2%	272	1.485	426	13%	406	19%
3.326	*1.435*	*1.891*	14%	1.508	15.569	3.284	1%	2.939	13%
1.280	*177*	*1.103*	5%	845	4.495	1.194	7%	1.009	27%
1.229	*300*	*929*	5%	295	4.162	1.203	2%	1.830	-33%
673	*260*	*413*	3%		6.475	530	27%	548	23%
4.156	*77*	*4.079*	17%		39.746	3.766	10%	3.962	5%
1.406	*10*	*1.396*	6%		13.424	1.239	13%	1.154	22%
1.698	*932*	*766*	7%	961	5.692	1.539	10%	1.685	1%
782	*101*	*681*	3%	557	2.985	646	21%	685	14%
44	*11*	*34*	0%	10	71	35	27%	36	23%
143	*17*	*126*	1%	53	359	116	23%	104	38%
889	*82*	*807*	4%	382	3.533	800	11%	890	0%
24.008	*7.832*	*16.176*	100%	8.945	125.219	21.887	2	22.618	6%
601		*601*		12	4.494	439	37%	497	21%
2.120		*2.120*			20.303	1.757	21%	1.597	33%
26.729	**7.832**	**18.896**		**8.957**	**150.015**	**24.083**	**11%**	**24.712**	**8%**

8,9 gemiddeld kengetal



Omgevingsdienst
Regio Arnhem